

Fotografije prikazujejo dogodke in razstavne eksponate na bazarju. (Foto: G. Škrlj)

mag. Lenart J. Kučič (novinar in kolumnist Sobotne priloge Dela), dr. Mitja Reichenberg (Visoka šola za umetnost UNG), Špela Šinigoj (Filozofska fakulteta UL) in dr. Igor Škamperle (Filozofska fakulteta UL). Spraševala in izzivala jih je dr. Veronika Rot Gabrovec (Filozofska fakulteta UL)

5. Razvoj bralne pismenosti s perspektive nove nacionalne strategije (predavanje dr. Pečjakove je odpadlo).
6. Novela Zakona o knjižničarstvu in šolske knjižnice – spremembe, ki jih prinaša nov Zakon o knjižničarstvu so predstavljali Romana Fekonja (Zavod Republike Slovenije za šolstvo), Bronka Straus in Janez Čač (Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport).

Ogledal sem si vsa predverja, kjer so imeli razstavljavci svoje eksponate. Najbolj me je pritegnila postavitve Javne agencije za knjigo Republike Slovenije, ki je prikazovala Pot knjige od avtorja do bralca (prikaz procesa nastanka knjige) s publikacijo, ki sta jo ustvarila David Krančan in Žiga Gombač.

Zelo pomembno je bilo tudi dejstvo, da smo se na bazarju srečali kolegi in si izmenjali izkušnje, nasvete ter ideje o svojem delu. Če se bazarja še niste udeležili, si preberite razloge² za udeležbo. ●

² Razlogi za udeležbo: <http://www.kulturnibazar.si/o-bazarju/razlogi-za-udelezbo/>.

Marija Andrejčič

Rastoča knjiga Dolenjske Toplice

Rojstni dan slovenske Rastoče knjige je 1. januar 2001. Od takrat imamo Slovenci v Župančičevi jami za Bežigradom v Ljubljani postavljene Združene rastoče knjige Evrope. Rojstni dan topliške Rastoče knjige pa je 20. november 2012. Projekt se ne izvaja le v šolskem in vrtče-

vskem prostoru, ampak v vsej občini Dolenjske Toplice.

V projekt smo se vključili na pobudo idejnega očeta slovenske Rastoče knjige dr. Janeza Gabrijelčiča iz Novega mesta, ki je večkrat prišel v šolo in k županu ter prepričal župana, ravna-

teljico in mene, da se spleča vključiti vanj. Projekt tako izvajamo že tri leta, na Dolenjskem pa ga dlje izvaja le Osnovna šola Brusnice.

Dr. Janez Gabrijelčič nas je najprej povabil na strokovno ekskurzijo Po poti Rastoče knjige Slovenije. To je bilo oktobra 2012, ko smo obiskali združene rastoče knjige v Ljubljani, rastočo knjigo Stična, Trebnje in rastočo knjigo Osnovne šole Šentrupert. Udeležili se je niso le učenci in strokovni delavci šole, ampak so bili z nami tudi predstavniki lokalne skupnosti.

Rastoče knjige imamo v Dolenjskih Toplicah na štirih lokacijah, in sicer: v Kulturno-kongresnem centru je centralna, potem pa še v šoli, v krajevni knjižnici in v Zdravilišču. Zelo pomembno je namreč dejstvo, da niso knjige dostopne le v središču občine, ampak so blizu tudi ljudem zunaj Dolenjskih Toplic, kar je nekakšna posebnost pri postavitvah rastočih knjig v Sloveniji.

Nekatere rastoče knjige zunaj Dolenjskih Toplic – imamo jih kar 11 – so kar samostojne knjižnice: v Soteski in v Občicah. Poleg teh dveh podružnic pa se nahajajo še v: Kočevskih

Poljanah, Loški vasi, Meniški vasi, Podhosti, Podturnu, na Selih in na Sušicah, letos pa sta se pridružili še na Podstenicah v Čebelarskem domu Čebelarskega društva Straža – Dolenjske Toplice in na Pogorelcu v Polharskem domu. Že tri leta uradno stopamo po poti rastoče knjige, mojstrstva, odličnosti in etike.

Naj navedem le še nekaj dejavnosti, ki jih izvajamo v sklopu projekta Rastoča knjiga: januarja se sestane lokalni tim rastoče knjige in oblikuje letni delovni načrt za tekoče koledarsko leto. V šoli imamo oblikovan še ožji tim rastoče knjige in tim učencev od 1. do 9. razreda, s katerimi se sestanemo 2- do 3-krat letno in jim predstavimo delo. Ob slovenskem kulturnem prazniku smo odprli šolsko bukvarno z zibelko branja, marca smo v Kulturno-kongresnem centru poslušali dve predavanji, in sicer Kočevar ima samo eno domovino Jakoba Müllerja in Pogoji za uspešno reševanje težav – kaj nas pri tem ovira in kako jih razrešimo? Marjana Ogorevca, aprila izvedemo Andersenov večer za učence in s tem počastimo svetovni dan mladinske književnosti v spomin na največjega danskega pravljicarja Hansa Christiana Andersena, maja sta se ravnateljica šole in župan Občine Dolenjske Toplice udeležila nadgradnje slovenske rastoče knjige v Ljubljani, junija sem se udeležila nadgradnje novomeške rastoče knjige. Mimogrede naj spomnim, da je Novo mesto rojstno mesto slovenske Rastoče knjige, saj tam živi njen idejni oče dr. Janez Gabrijelčič. V tem času smo že dvakrat nadgradili vse podružnične rastoče knjige z zbornikom, ki je izšel ob 40-letnici šole, in z Abecedo mojstrstva, odličnosti in etike, junija smo gostili Bralni krožek upokoјencev iz Novega mesta pod vodstvom mentorice Marjane Štern, prav tako je bila junija v Kulturno-kongresnem centru ob izidu predstavljena obsežna monografija Dolenjske Toplice v odsevu časa ob 800. obletnici prve omembe Dolenjskih Toplic. Julija smo postavili dve novi postavitvi rastoče knjige, in sicer v Čebelarskem domu na Podstenicah in v Polharskem domu na Pogorelcu, smo za naš občinski praznik pa smo občinsko rastočo knjigo nadgradili z monografijo Dolenjske Toplice v odsevu časa, ki je bila letos tudi osrednja točka našega programa ob praznovanju tretje obletnice topliške rastoče knjige.

Na hodniku ob šolski knjižnici je razstavljal ilustracije iz literarnih del Ivanke Mestnik v Dolenjskih Toplicah slikar Jože Kumer, septembra pa smo gostili bibliobus z Nodijem za otroke vrtca in učence prvega triletja osnovne šole. Izvajamo projekt Rastemo s knjigo, ki ga bomo letos nadgradili z obiskom avtorja podarjene knjige, Novomeščana Damjana Šinigoja, in z oblikovalcema filmčka Denise in Alenom Čatovičem. Vsako leto izvedemo bralnice tako za učence kakor tudi za strokovne delavce, oktobra smo se vključili v medgeneracijsko branje. Prvo delavnico smo že izvedli z magistrico Tilko Jamnik. Izvajamo bralno značko za odrasle, za varovance vrtca Mavrične ribice in za učence Župančičevo bralno značko, ki je naša najpomembnejša bralna značka. Postavili smo odprto knjižnico, dr. Janez Gabrijelčič je predstavil projekt članom sveta staršev in 1. oktobra ob mednarodnem dnevu starejših tudi upokojemcem, ob lanskem dnevu zlatih knjig smo v Kulturno-kongresnem centru predstavili zadnjo knjigo Zgodbe iz prve roke zdaj žal že pokojnega topliškega literarnega ustvarjalca Slavka Klančičarja. Vsako leto ob obletnici projekta pripravimo prireditve za učence v šoli in za odrasle v

kraju. To sezono izvajamo literarne večere v krajevni knjižnici. Vsak mesec bomo povabili drugega gosta. Aprila, ob slovenskem dnevu knjige, smo prvič izvedli topliško bralno noč, prav tako pa smo se 23. aprila prvič pridružili evropski bralni noči. V sodelovanju s Knjižnico Mirana Jarca izvajamo projekta Mega kviz in Naj knjiga ter obeležujemo vse državne praznike. Za leto 2017 pripravljamo likovne predloge učencev za koledar, ki ga bo izdala Občina Dolenjske Toplice.

PRAZNOVANJE TRETJE OBLETNICE RASTOČE KNJIGE DOLENJSKE TOPLICE

20. november je praznik slovenskih splošnih knjižnic, v Dolenjskih Toplicah pa praznik Rastoče knjige. Že tri leta izvajamo ta projekt in v ta namen smo pripravili več prireditev, tako za učence kakor tudi za krajane. V šoli smo tretjo obletnico praznovali že dan prej. V telovadnici smo na jutranji prireditvi gostili zdaj že topliškega slikarja Petra Škerla, ki je bil že pred tem gost bralnic v prvem razredu, ko sta skupaj z mag. Tilko Jamnik učencem predstavila knjigo Ostržek bere za bralno značko. To knjigo so letos prejeli za darilo vsi slovenski prvošolci in njihovi učitelji. Na naši šoli smo jo uvrstili v obvezno šolsko branje. Na sami prireditvi pa je slikar narisal Ostržka, ki bere za bralno značko, in močvirnika iz knjige Močvirniki. Obe sliki bosta uokvirjeni nadgradili šolsko rastočo knjigo.

V Dolenjskih Toplicah pa je bila prireditve že v sredo, 18. novembra. Slavnostna govornica je bila ravnateljica Narodne in univerzitetne knjižnice iz Ljubljane Martina Rozman Salobir, ki je v svoj govor namenila Topličanom in rastoči knjigi. Žal je bilo v veliki dvorani Kongresno-kulturnega centra takrat malo obiskovalcev. Po prireditvi je sledila še simbolna nadgradnja topliške rastoče knjige, saj so njen kip, deklico Topličanko, v predverju KKC-ja simbolično dvignili za dva centimetra: ravnateljica NUK-a Martina Rozman Salobir, župan Jože Muhič, idejni oče rastoče knjige dr. Janez Gabrijelčič, oče šolskih rastočih knjig Jože Zupan in soavtor knjige Dolenjske Toplice v odsevu časa Marko Pršina.

Naj navedemo nekaj stvari, ki jih delamo v sklopu projekta Rastoča knjiga: v šoli beremo periodični tisk, nadgrajujemo lanski zbornik Abeceda mojstrstva, odličnosti in etike, pripravljamo naslovnice za koledar za leto 2017, ki ga bo izdala Občina Dolenjske Toplice, v začetku aprila smo spet izvedli Andersenov večer, v kraju pa izvajamo projekt Medgeneracijsko branje, v krajevni knjižnici literarne večere z izbranimi gosti, bralno značko za odrasle, 20. aprila, na slovenski dan knjige, smo

izvedli topliško bralno noč, 23. aprila, na svetovni dan knjige, pa smo se pridružili evropski bralni noči v Novem mestu itd.

Z ravnateljico Majo Bobnar sva se 19. novembra udeležili prvega strokovnega posveta ob 15-letnici projekta Rastoča knjiga v Sloveniji, ki je bil v dvorani Državnega sveta v Ljubljani. Tam sem predstavila naš projekt Rastoča knjiga, ki je s podružnicami res neka posebnost rastočih knjig v slovenskem prostoru. ●

Božena Kolman Finžgar

Noč z Andersenom 2016

Tako, za nami je enajsta »Noč z Andersenom«. Začela se je v petek, 1. 4. 2016, ob 19.00, končala pa s predstavitvijo v soboto, 2. 4. 2016, ob 9.00. Pridružili smo se 1631 knjižnicam in šolam na Češkem, Slovaškem, Poljskem, Hrvaškem, v Avstraliji, Grčiji, Španiji, Švici, Novi Zelandiji, Avstraliji, ZDA, Keniji in drugod po svetu. In v tej noči je po svetu bedelo kar 95.000 otrok in odraslih. Podatki, ki še niso dokončni, so z domače spletne strani s same noči, saj končnega poročila še ni.

Noč smo preživel v knjižnici in imeli smo se odlično. Vse »dokaze«, kaj smo počeli, kako lepo je bilo, smo vestno beležili – posneli smo veliko fotografij, samo dogajanje pa predstavili s t. i. »showom«.

Sodelovalo je 12 otrok in sedem knjižničarjev, pridružili so se nam tudi gostje. Otroci so stari 12, 13, 14 in 15 let, kar pomeni, da so učenci tretjega triletja, dva izmed njih sta učenca Osnovne šole Antona Janše, ki je šola za otroke s posebnimi potrebami. Virozica gripozica nam je ponagajala že pred samim začetkom: v posteljo je položila nekaj udeležencev. Doma so iz različnih krajev občin Radovljica, Bled, Bohinj in Gorje, ena pa je iz občine Žirovnica, obiskuje pa knjižnico v Begunjah. Učiteljica iz

Osnovne šole Antona Janša je bila z nami že sedmič, učitelj drugič in to, ali bosta z nami naslednje leto, ni vprašanje, ampak tradicija. Pridružila sta se nam tudi manekenka Eva Vidic in maneken ter pisatelj Luka Poklukar, pri branju posalnice pa še Katja in Lindomar Koblar Sales. Vso noč sta bila z nami tudi novinarka RTV Slovenija Tanja Mojzer in snemalec Samo Finžgar.

Dogajalo se je veliko. Najprej smo poskušali ugotoviti, kdo je kdo. Ker vse počnemo malce drugače, smo se tudi spoznavali tako. Najprej smo izpolnili vprašalnik in poskušali ugotoviti, kdo je tisti, ki ga je izpolnil. Nadvse zanimivi so bili odgovori na vprašanja: od doma ne grem brez ..., obožujem ..., znam ..., rad(a) bi bil(a) ..., moj gost na večerji bi bil ... Peter Prevc je bil najbolj zaželen gost, ne bi pa se branili niti princa na belem konju! In kaj vse smo hoteli postati: celo morska deklica. Vsaj temu se je želja takoj izpolnila, saj smo se slikali kot morske deklice. In tudi narisati se je bilo treba. Če nikakor ni šlo, je barva las razblinila vse dvome. Tako smo se spoznali.

Udeleženci smo nato predlagali svoje superknjige. In res ima vsak svojo in naši bralni okusi so zelo različni.